

Rudus Oy
PL 49
00441 Helsinki

Lemminkäinen Infra Oy
PL 23
00241 Helsinki

Viite / Hänvisning
Arviointiselostus 27.11.2008

Asia / Ärende
LAUSUNTO YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN
ARVIOINTISELOSTUKSESTA; BASTUKÄRRIN
ASEMAKAAVA-ALUEEN LOUHINNAT JA MAA-AINESTEN
JALOSTAMINEN SIPOON MARTINKYLÄSSÄ

1. HANKETIEDOT JA YVA-MENETTELY

Rudus Oy ja Lemminkäinen Infra Oy ovat 21.11.2007 saattaneet vireille Bastukärrin asemakaava-alueen louhinta ja maa-ainesten jalostus -hanketta koskevan ympäristövaikutusmenettelyn toimittamalla Uudenmaan ympäristökeskukseen hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiohjelman. Uudenmaan ympäristökeskus on antanut hankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta lausuntonsa 29.2.2008.

Rudus Oy ja Lemminkäinen Infra Oy ovat 27.11.2008 toimittaneet Uudenmaan ympäristökeskukseen Bastukärrin asemakaava-alueen louhinta ja maa-ainesten jalostus -hanketta koskevan ympäristövaikutusten arviointiselostuksen.

Arviointiselostus

Arviointiselostus on hankkeesta vastaavan laatima asiakirja, jossa esitetään tiedot hankkeesta ja sen vaihtoehtoista sekä yhtenäinen arvio niiden ympäristövaikutuksista. Arviointiselostuksen ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava voi hakea tarvittavia lupia hankkeen toteuttamiselle.

Hankkeesta vastaava ja yhteysviranomainen

Hankkeesta vastaavat ovat Rudus Oy, josta hankkeen yhteyshenkilönä on Jani Pieksamä ja Lemminkäinen Infra Oy, josta hankkeen yhteyshenkilönä on Pekka Uusivirta.

Maksu
hankkeesta vastaavalle 7 500 € (A23-531-AT3), maksuperusteet ovat lausunnon liitteenä

Konsulttina arviointiselostuksen laadinnassa on Groundia Oy, josta yhteyshenkilönä on Janne Huttunen.

Arviointimenettelyssä on toiminut yhteysviranomaisena Uudenmaan ympäristökeskus yhteyshenkilönään apulaisjohtaja Rolf Nyström.

Hanketausta ja hankkeen kuvaus

Bastukärr sijaitsee Sipoon Martinkylässä. Hyväksytyn asemakaavan mukaisesti Bastukärriin rakennetaan työpaikka-alue, Freeway Logistic City (logistiikkakeskus), jonka käyttöönotto edellyttää alueen louhimista tarkoitukseen soveltuvaksi. Alueella on louhittu ja murskattu kiviainesta 1990-luvulta lähtien. Alueella toimivat Rudus Oy ja Lemminkäinen Infra Oy. Toiminta-alue on noin 150 ha, joista louhittavien alueiden yhteispinta-ala on noin 80 ha ja hankkeen kokonaisottomäärä on noin 3,7 milj. m³ ktr. Lisäksi alueelle tuodaan rakennustyömailta vähäisiä määriä pintamaita meluvallien rakennusmateriaaliksi sekä arviolta 200 000 tonnia puhtaita louheita murskattavaksi vuosittain. Suunnitellut louhinnat kestävät vuoteen 2018 saakka.

Hankkeen vaihtoehdot

Vaihtoehto 0 (VE0): Hanketta ei toteuteta yllä olevan mukaisesti. Louhintoja, murskauksia ja maan jalostusta jatketaan voimassa olevien erillisten lupien mukaisesti.

Vaihtoehto 1 (VE1): Asemakaavan vaatimat koordinoitut louhinnat ja maa-ainesten jalostaminen toteutetaan yllä olevan, koko aluetta koskevan suunnitelman mukaisesti.

Hankkeen YVA-menettelyn tarve

Hankkeen YVA -menettelyn tarve määräytyy YVA -asetuksen 6 §:n 1 momentin hankeluettelon kohdan 2 b perusteella. Sen mukaan YVA -menettelyä sovelletaan, kun kiven, soran tai hiekan otossa louhinta- tai kaivalueen pinta-ala on yli 25 hehtaaria tai otettava ainesmäärä vähintään 200 000 kiintokuutiometriä vuodessa.

Arviointimenettelyä sovelletaan lisäksi 2 momentin mukaisesti sellaiseen hankkeeseen tai jo toteutetun hankkeen muuhunkin kuin 1 momentissa tarkoitettuun olennaiseen muutokseen, joka todennäköisesti aiheuttaa laadultaan ja laajuudeltaan, myös eri hankkeiden yhteisvaikutukset huomioon ottaen, lain 1 momentissa tarkoitettujen hankkeiden vaikutuksiin rinnastettavia merkittäviä haitallisia vaikutuksia.

Uudenmaan ympäristökeskus on 29.6.2007 antanut päätöksen maa-ainesten ottohankkeiden YVA-menettelyn tarpeesta Bastukärrin alueella.

Asiaan liittyvät muut hankkeet ja suunnitelmat

Lohja Rudus Oy Ab:llä on suunnitteilla maanottoa projektialueen eteläpuolella tiloille Fågelbacken 1:38, Söderäng II 37:1 ja Bergåsa 37:2. Toiminta ei kuitenkaan ajoitu tapahtuvaksi samaan aikaan projektiin kuuluvien hankkeiden kanssa.

Projektiin kuuluvan tilan 7:73 kaakkoispuolella sijaitsee maanottohanke tilalla Torpet 2:56. Kunta on käyttänyt etuosto-oikeutta ko. tilaan ja asia on hyväksytty Helsingin hallinto-oikeudessa. Päätöksestä on valitettu korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Asian keskeneräisyyden vuoksi suunnitellun maa-aineuksen oton ajankohta on vielä epäselvä, eikä näin ollen voida arvioida, voiko suunnitellusta toiminnasta aiheutua yhteisvaikutuksia tämän YVA-menettelyn hankkeiden kanssa.

Arviointimenettelyn yhdistäminen muiden lakien mukaisiin menettelyihin

Sipoon kunnan valtuusto hyväksyi Bastukärrin työpaikka-alueen asemakaavan (Freeway Logistic City) 26.5.2008. Kaavaa koskevasta kunnanvaltuuston päätöksestä on valitettu Helsingin hallinto-oikeuteen, joten asemakaava ei ole vielä lainvoimainen.

2. ARVIOINTISELOSTUKSESTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiselostuksen vireilläolosta on ilmoitettu 4.12.2008 Sipoon Sanomissa, 6.12.2008 Borgåbladetissa ja 7.12.2008 Keski-Uusimaassa. Arviointiselostus on kuulutettu 8.12.2008 - 6.2.2009 välisenä aikana Sipoon kunnan ja Keravan kaupungin ilmoitustauluilla. Arviointiselostus on ollut nähtävillä 8.12.2008 - 6.2.2009 Sipoon Kuntalan tekniikka- ja ympäristöosastolla, Sipoon kirjastossa ja Keravan kirjastossa.

Arviointiselostuksesta järjestettiin esittelytilaisuus yleisölle 18.12.2008 klo 18.00 – 20.00 Vanhalla kunnantalolla osoitteessa Jussaksentie 16, Nikkilä.

3. YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA MIELIPITEISTÄ

3.1 Lausunnot

Uudenmaan ympäristökeskus on pyytänyt arviointiselostuksesta lausunnot Sipoon kunnalta, Keravan kaupungilta, Etelä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosastolta, Tiehallinnon Uudenmaan tiepiiriltä, Itä-Uudenmaan liitolta ja Uudenmaan liitolta. Uudenmaan liitto ei antanut lausuntoa.

Sipoon kunnan ympäristönsuojelujaosto toteaa, että ympäristövaikutusten arviointi tässä tapauksessa on haasteellinen, koska louhintojen ja murskauksen taustalla on tavoite alueen saattamisesta asemakaavan mukaiseksi.

Jaosto pitää tärkeänä, että hankealueen meluntorjuntatoimet toteutetaan niin kuin selostuksen melunleviämismalleissa on osoitettu vaikka meluisin tilanne ei toteutuisikaan. Aamu- ja iltamelun osuutta on arvioitava tarkemmin niiden suuremman haitallisuuden vuoksi. Jaosto pitää tärkeänä, että kaikkien alueella olevien toimintojen muodostaman kokonaismelun arvioimiseen kiinnitetään huomiota. Selostuksessa tulisi ilmetä, miksi vesi jatkossa tuotaisiin tankkiautolla, kun ympäristöluvassa on todettu, että kasteluvesi otetaan alueiden kaivoista. Lisäksi jaosto toteaa, että ympäristön kannalta on tärkeää hyödyntää jo toiminnassa olevien ottoalueiden kiviainesvaroja ja säästää koskemattomia alueita. Tämä kuitenkin edellyttää merkittäviä ympäristöhaittojen ehkäisytöimenpiteitä.

Keravan kaupungin kaupunginhallitus toteaa lausunnossaan, että Bastukärin louhinta-alueen ja Keravan virkistysalueen välinen vapaa-alue tulee olla vähintään 200 metriä. Louhinta- ja maanottotoiminta heikentää Keravan virkistysalueen maisemallisia, ympäristö- ja virkistysarvoja sekä virkistysalueiden esteetöntä ja turvallista jatkumista. Louhinta muuttaa alueen ympäristöarvoja ja aiheuttaa pitkäkestoisia maisema-, melu ja pölyhaittoja. Hankkeen vaikutuksia arvioitaessa tulee alueelta tehdä erillinen ympäristöhäiriöiden torjuntasuunnitelma, jossa huomioidaan meluvallien ja hulevesialtaiden sijoitus ja maisemointi sekä Keravan virkistysalueen suojaaminen pölyltä ja melulta. Haitan minimoimiseksi tulee Keravan suuntaan jättää riittävä puustoinen suojavyöhyke. Keravan kaupungin mukaan meluselvityksessä tulee huomioida melun vaikutus Keravan puolella sijaitsevaan Levonmäen asuntoalueeseen. Meluselvitystä tulee täydentää riittäväillä torjuntatoimenpiteillä. Räjähälytyksistä johtuva häiriö tulee minimoida räjähtäytysten tarkalla suunnittelulla ja suojauksella. Pölyn leviäminen tulee torjua aluetta ympäröivällä suojapuustolla, kastelulla, murskauslaitteiston koteloinnilla ja porauslaitteiston keräimillä. YVA-selostuksessa tulisi tarkastella hulevesiä tarkemmin, sekä tehdä hulevesisuunnitelma. Keravantien kevyen liikenteen turvallisuus ja terveellisyys tulee arvioida ajoväylän kapeudesta johtuen. Alueen asukkaita tulee tiedottaa louhintatyömaalla tapahtuvista toimenpiteistä. Torjuntatoimien riittävyyttä tulee arvioida mittauksilla.

Etelä-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveysosasto ilmoittaa, ettei se käytä mahdollisuutta lausunnon antamiseen.

Itä-Uudenmaan liiton mukaan kiviaineksen oton toteuttaminen on maakuntakaavan toteutumisen kannalta tarkoituksenmukaista siten, että se luo välttämättömiä edellytyksiä Sipoon kunnan työpaikka-alueen toteuttamiselle. Alueella on olemassa olevaa kiviaineksen ottoa ja louhintaa, eikä alueella ole kulttuuriympäristön tai maiseman kannalta valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä ympäristöjä.

Tiehallinnon Uudenmaan tiepiirin mukaan liikennemäärien lisäykset eivät ole niin suuria, että liittymien välittömiin parannustoimiin olisi tarvetta. Kiviainesalueen toimijoiden on kuitenkin varauduttava liittymän parantamiseen, mikäli seututien 148 liikenteen kehitys sitä myöhemmin edellyttää. Uudenmaan tiepiiri ei vastusta meluvallien rakentamista seututien 148 reunaan tien ja kiviainesalueen väliin, kunhan vallit suunnitellaan ja rakennetaan siten, että ne eivät haittaa seututien liikennettä tai rakenteita. Meluval-

lien tarkemmasta suunnittelusta ja rakentamisesta tulee ottaa yhteyttä Uudenmaan tiepiiriin.

3.2 Mielenpiteet

Muistuttaja A:n mukaan YVA-menettelyssä ei ole riittävästi vaihtoehtoja. YVA-menettelyssä olisi voinut olla erillisenä vaihtoehtona tilanne, jossa kiviaineksia ei tuoda alueen ulkopuolelta murskattavaksi. Hankealueen viereen sijoitetut toiminnot olisi pitänyt sisällyttää tarkasteluun. Muistuttajan mielestä yleisötilaisuudessa ja selostuksessa on esitetty hankealue eri tavoin. Melunleviämiskartoissa ei ole huomioitu alueen tulevaa topografiaa. Hankealueen sisäisen liikenteen järjestelyitä ei ole käsitelty selostuksessa. YVA-selostuksessa tulisi käydä ilmi ottoalueiden omistussuhteet. Selostuksessa ei ole mainittu maaperätutkimuksia eikä selvitystä pintamaiden sijoittamisesta. Lisäksi mielenpiteessä todetaan, että pohjaveden pinta on todellisuudessa YVA-selostuksessa esitettyä korkeammalla. Muistuttajan mukaan alueen vuosittaiset ottomäärät ovat jo aiemmin ylittäneet 200 000 k-m³, mikä on hankeluettelon mukainen raja YVA-menettelyn aloittamiselle. Kertäräjäytysmääriä alueella ei tulisi korottaa.

4. UUDENMAAN YMPÄRISTÖKESKUKSEN LAUSUNTO

Tässä yhteysviranomaisen lausunnossa on otettu huomioon arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielenpiteet.

Hankkeen kuvaus ja arvioitavan alueen raja

Hanketta on kuvattu riittävästi Bastukärren alueeseen liittyvän maa-ainesten ottotoiminnan osalta. Alue poikkeaa alla luetelluin osin rajaukseltaan Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksestä 29.6.2007, jossa edellytettiin Bastukärren alueen maa-ainesten ottohankkeille sovellettavaksi ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

Arviointiin ei ole otettu mukaan asemakaava-alueella sijaitsevaa Skanska Asfaltti Oy:n asfalttiasemaa, jolle yhtiö on hakenut ympäristölupaa n. 500 m päähän suunnitellun louhintaluonon alueen eteläpuolelle. Lupahakemus on käsiteltävänä Uudenmaan ympäristökeskuksessa. Arviointiin ei myöskään ole otettu mukaan PNO Trailer Oy:n rekkaterminaalia eikä Rudus Oy:n suunnittelemaa kallionlouhintaa alueen eteläpuolelle ns. Fågelbackenin alueelle tiloille Fågelbacken RN:o 1:38, Söderäng II 37:1 ja Bergåsa 37:2. Fågelbackenin alueen maa-ainesten ottotoiminta ei ajoitu tapahtuvaksi samaan aikaan projektiin kuuluvien hankkeiden kanssa.

Hankkeeseen kuuluvan tilan 7:73 kaakkoispuolella sijaitsee maanottohanke tilalla 2:48. Kunta on käyttänyt etuosto-oikeutta ko. tilaan ja asia on käsiteltävänä Helsingin hallinto-oikeudessa. Ratkaisua koskevan valituksen päättöksenteon keskeneräisyyden vuoksi suunnitellun maa-aineksen oton toteutuminen ja ajankohta on vielä epäselvä, eikä näin ollen voida arvioida, voiko suunnitellusta toiminnasta aiheutua yhteisvaikutuksia tämän YVA menettelyn hankkeiden kanssa.

Uudenmaan ympäristökeskus katsoo, että edellä luetelluista hankkeista Skanska Asfaltti Oy:n asfalttiaseman ja PNO Trailer Oy:n rekkaterminalin mahdolliset yhteisvaikutukset nyt arvioitavana olevan hankkeen kanssa olisi tullut käsitellä. Ympäristövaikutusten arviointia on tarkennettava louhintaa ja maa-ainesten jalostamista koskevan ympäristölupaprosessin aikana ainakin näiltä osin, mikäli toiminnot jatkuvat alueen läheisyydessä.

Uudenmaan ympäristökeskus haluaa lisäksi kiinnittää huomiota seuraaviin asioihin hankkeen jatkovalmistelussa:

Hankkeeseen kuuluvien maa-alueiden omistussuhteissa on epäselvyyksiä. Tilan Bastukärr 7:63 omistaa Sipoon kunta. Lemminkäinen Infra Oy:llä on vuokra- ja kiviaineksen ostosopimus kyseiselle tilalle. Omistussuhteet ja vuokraoikeudet olisi voinut kuvata kartalla. Lisäksi kartoissa olisi voinut esittää enemmän louhinta-alueen naapuritiloja. Ulkopuolisen on selostuksen perusteella vaikea arvioida vaikutuksia ilman sijaintitietoja naapuritiloista.

Uudenmaan ympäristökeskus huomauttaa lisäksi, että kesäkuun alussa 2008 astui voimaan valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä sekä sen aiheuttamat muutokset maa-aines- ja ympäristönsuojelulakiin. Kaivannaisjätteitä, joita ovat mm. pintamaat, käsitellään Bastukärrin louhinta-alueen YVA-selostuksessa vain viitteellisesti (mm. meluntorjuntatoimenpiteissä). Muun muassa kaivannaisjätteiden määrästä ja varastoinnista ei ole esitetty minikäänlaista arviota. Maa-ainesten ottamissuunnitelmat ja ympäristölupahakemukset on kuitenkin täydennettävä kaivannaisjätteiden osalta vastaamaan muuttuneen lainsäädännön vaatimuksia. Lisäksi on arvioitava, aiheuttavatko kaivannaisjätteitä koskevat säännökset muutoksia esim. pintamaiden käyttömahdollisuuksiin melun- ja pölyntorjuntavalleina.

Päivittäisiä toiminta-aikoja on käsitelty melun leviämisen arvioinnin yhteydessä. Arviointiselostuksesta jää kuitenkin epäselväksi, ovatko nämä toiminta-ajat vain melun leviämisen mallinnuksessa käytettyjä lähtöarvoja vai myös hankevastaavien suunnittelemaa todellisia toiminta-aikoja. Vaikka nämä joudutaankin selostamaan tarkemmin ympäristölupaa haettaessa, olisi selkeä tieto suunnitelluista toiminta-ajoista ollut hyödyllinen myös ympäristövaikutuksia ja niiden merkitystä arvioitaessa. Päivittäiset toiminta-ajat kiinnostavat yleensä myös paikallisia asukkaita.

Kallion louhintaa kuvaavassa luvussa jäi epäselväksi, tarkoitettiinko toiminnan aikana viikoittain tehtävällä 3-4 räjäytyksellä molempien toiminnanharjoittajien tekemien räjäytyksien yhteismäärää vai kunkin toiminnanharjoittajan viikoittain tekemiä räjäytyksiä, jolloin räjäytysten yhteismäärä olisi 6-8. Lisäksi kyseissä luvussa jäi kaipaamaan tietoja siitä, aiotaanko räjähdysaineet varastoida alueella.

Selostuksen mukaan alueella sijaitsee polttoaineen varasto- ja jakelupiste. Siellä varastoitavien polttoaineiden määrä- ja laatutietoja ei kuitenkaan selostuksessa kerrottu. Tieto olisi ollut tarpeellinen mm. pinta- ja pohjavesiriskien merkitystä arvioitaessa.

Vaihtoehtojen käsittely

YVA-menettelyssä on käsitelty vaihtoehtoa 0, joka tarkoittaa sitä, että louhintoja, murskausta ja maan jalostusta jatketaan voimassa olevien lupien mukaisesti. Alue ei tällöin muodostu alueelle suunnitellun asemakaavan mukaisesti ja käyttö teollisuusalueena vaikeutuisi. Toinen käsitelty vaihtoehto 1 tarkoittaa sitä, että alueella tehdään asemakaavan vaatimat louhinnat koordinoitusti koko alueella ja aluetta käytetään sen jälkeen teollisuusalueena, esimerkiksi logistiikkakeskuksen toimintaan. Louhinnan aikana alueelle tuodaan lisäksi rakennustyömailta pintamaita ja puhtaita louheita murskattavaksi kiviainestuotteiksi. Arviointiselostuksista jätetyissä muistutuksissa on esitetty, että olisi pitänyt arvioida myös vaihtoehto, jossa kiviaineita ei tuoda ulkopuolelta alueelle murskattavaksi.

YVA-menettelyssä vertailtavien vaihtoehtojen tulee olla realistisia. Sipoon kunnanvaltuusto on hyväksynyt aluetta koskevan asemakaavan ja vaihtoehto 1:n mukainen louhintahanke on siten realistinen. Asemakaavan toteutuskelpoisuus ratkaistaan asemakaavan hyväksymispäätöstä koskevan valituksen oikeuskäsittelyssä. Uudenmaan ympäristökeskuksen mielestä vaihtoehdolla, jossa alueelle ei tuotaisi kiviaineita muualta murskattavaksi, ei saataisi merkittäviä uusia tietoja nyt tehtyyn arviointiin verrattuna. Muualta tuotavan kiviaineksen käsittely ja murskaus alueella lisää hieman alueelle suuntautuvaa liikennettä ja pidentää hieman vuotuisia murskausaikoja. Bastukärin YVA -menettelyssä on pyritty kuvaamaan toiminnan maksimivaikutukset, ja tällöin on hyväksyttävää ottaa mukaan arviointiin myös muualta tuotavat kiviainekset, varsinkin kun on tiedossa, että pääkaupunkiseudulla erilaisissa rakennushankkeissa syntyy merkittäviä määriä mm. kalliolouhetta, jonka käsittelypaikoista on pulaa. Ylijäämäkiviaineksen käyttö kiviainestuotteiden raaka-aineina on toimintaa, joka säästää luonnonvaroja ja lisäksi kestävän kehityksen mukaista. Niiden käsittely toiminnassa olevalla louhosalueella aiheuttaa lisäksi pienemmät ympäristöhaitat verrattuna siihen, että tällaiselle toiminnalle perustettaisiin oma erillinen alueensa.

Uudenmaan ympäristökeskuksen mielestä vaihtoehtojen käsittely on toteutettu YVA-lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Vaikutusten selvittäminen ja merkittävyyden arviointi

Uudenmaan ympäristökeskus toteaa, että vaikutusten selvittäminen ja merkittävyyden arviointi on tehty YVA-lainsäädännön edellyttämällä tavalla. Seuraavia asioita tulee kuitenkin täydentää ja tarkentaa myöhemmissä lupavaiheissa.

Pintavesivaikutusten osalta on viitattu olemassa oleviin tuloksiin pisteistä MP1 ja MP2 vuosilta 2006 ja 2007. Havaintoja näiltä paikoilta on kuitenkin vain kahdelta näytteenottokerralta, joten niiden perusteella ei voida tehdä johtopäätöksiä alueelta tulevien pintavesien laadusta erilaisissa hydrologisissa olosuhteissa. Mahdollisten ammoniumtyyppipäästöjen osalta on viitattu siihen, että havaintopaikoilla MP1 ja MP2 lokakuussa 2006 ja lokakuussa

2007 ei ole havaittu kohonneita ammoniumtyppipitoisuuksia. Vesien laatu saattaa vaihdella hyvinkin paljon riippuen virtaamien määrästä havaintohetkellä. Kuten selostuksessa on todettu, Keravanjoen ja Sipoonjoen valuma-alueilla on runsaasti peltoa, mikä vaikuttaa jokien veden laatuun suuresti. Peltoalueiden merkitys Bastukärren lähiojien vedenlaatuun ei kuitenkaan ole merkittävä, sillä selostuksessa mainittujen ojien valuma-alueella on vähän peltoja.

Alueella muodostuvien vesien määrää ja virtaamia Keravanjoen ja Sipoonjoen suuntaan erilaisissa hydrologisissa olosuhteissa ei ole arvioitu tarkemmin selostuksessa. Arviot alueella muodostuvista pintavesistä ovat selostuksessa hyvin yleisellä tasolla. Myöskään mitään käsittelyä pinta- ja hulevesille (laskeutusaltaat tms.) ei ole esitetty selostuksessa. Emulsioräjähdyksineiden käyttöä on ehdotettu vain rankkasateiden aikana ammoniumtyppipäästöjen minimoimiseksi. Typpipäästöjä räjähdysaineista saattaa kuitenkin aiheutua muulloinkin kuin rankkasateiden aikana, esim. pitkien sateisten kausien aikana tai sulamisvesikaudella.

Bastukärren työpaikka-alueelle on asemakaavan laadinnan yhteydessä tehty hulevesisuunnitelma. Suunnitelmassa on mm. laskettu alueella muodostuvia hulevesimääriä, tarvittavien pintavesialtaiden mitoitus sekä selostettu muita hulevesijärjestelyjä alueella. Selostuksesta ei käy ilmi, onko tämä suunnitelma otettu arviointiselostuksessa huomioon pintavesivaikutuksia arvioitaessa.

Pohjavesivaikutuksien osalta selostuksesta jäi epäselväksi, oliko hankealueen ympäristössä sijaitsevat talousvesikaivot kartoitettu. Selostuksessa kuvattiin kyllä hankealuetta lähinnä olevan kaivon sijainti, mutta ei selostettu tarkemmin, oliko talouskäytössä olevia kaivoja laajemmin hankealueen ympäristössä. Mikäli kaivokartoitusta ei ole tehty, tulee maa-ainesten ottamislupaa haettaessa lähistöllä olevien kaivojen sijainti, tyyppi, kunto, vedenpinnan korkeus, syvyys, veden riittävyys ja tarvittaessa veden laatu selvittää vähintään 500 m:n etäisyydellä hankealueesta.

Selostuksesta esitetyissä mielipiteissä yksi muistuttaja oli kiinnittänyt huomiota siihen, että Sipoon kunnan Lohja Rudus Oy Ab:lle 30.5.2002 myöntämässä maa-ainesten ottamisluvassa Bastukärren alueella sijaitseville tiloille Bakskogen 7:113, Bastukärr 7:77 ja Mellanskog 7:114 oli esitetty huomattavasti korkeammalla tasolla olevia pohjavedenpinnankorkeuksia kuin selostuksessa. Lisäksi muistuttaja mainitsee, että toisin kuin selostuksessa on sanottu, louhoksesta joudutaan tilalla 7:113 pumppaamaan pohjavettä pois. Pohjavedenpinnan korkeustasot ja pohjaveden pumppaustarve louhoksen kuivana pitämiseksi tulee tarkistaa maa-aineslupan haun yhteydessä, jolloin tulee selvittää myös mahdollisen vesilain mukaisen luvan tarve. Tarvittaessa louhintatasoja tulee tarkistaa.

Selostuksessa on todettu, että louhintatyöstä ei vapaudu vesiä pilaavia aineita, koska louhittava kiviaines ei sisällä sulfideja eikä raskasmetalleja. Lisäksi on todettu, ettei normaalilla toiminnalla ole vaikutusta pohjaveden laatuun. Louhosten hulevedet sisältävät kuitenkin usein mm. räjähdysainejäämiä, jotka ovat vesille haitallisia ja saattavat kohottaa pohjaveden

nitraatti-, nitriitti- ja ammoniumtyppipitoisuuksia. Myös polttoöljyjäämät ovat louhosten hulevesissä tavallisia. Normaaliin toimintaan sisältyy siis pohjaveden pilaantumisriski, mutta toisaalta tehdyn tarkkailun perusteella tällaisia pilaantumisvaikutuksia ei alueella tähän mennessä ole ollut.

Ilmapäästöt ja niiden vaikutukset on arvioitu soveltamalla Bastukärnin alueelle Ilmatieteen laitoksen tekemiä ilmanlaatumittauksia, jotka oli tehty Kuopion Hepomäessä sijainneen murskausaseman ympäristössä. Vaikka lähtötietoina oli käytetty aivan muualla sijainneen laitoksen tietoja, kyseiset tulokset kuvaavat Uudenmaan ympäristökeskuksen käsityksen mukaan tyydyttävästi tyypillisen kalliolouhokselle sijoitettavan murskauslaitoksen päästöjä. Päästöjen leviämisen arviointi on YVA-selostuksen tarpeisiin riittävää ja tehty asiantuntevasti. Laskelmat pölyn leviämisestä on esitetty pitoisuuslisäyksenä arvioituihin taustapitoisuuksiin, joita kuitenkin ei selostuksessa missään selvästi kerrota. Erot nykytilanteen (VE 0) ja suunnitellun tilanteen (VE 1) välillä tulevat kuitenkin selvästi esille. Pölypitoisuuksien lisäykset vaikuttavat niin pieniltä, ettei ilmeisestikään ole pelkoa valtioneuvoston ohjearvojen ylittymisestä lähimmissä asumuksissa, mutta täysin varmasti asiaa ei Uudenmaan ympäristökeskuksen mielestä pysty selostuksen perusteella arvioimaan. Ilmapäästöjen vaikutusten tuloksia on syytä selventää maa-aines- ja ympäristölupavaiheessa.

Melu- ja värinävaikutusten arviointiin Uudenmaan ympäristökeskuksella ei ole muuta huomautettavaa kuin että arvioinnissa olisi pitänyt kiinnittää huomiota Skanska Asfaltti Oy:n asfalttiasemasta ja PNO Trailer Oy:n rekaterminaalista mahdollisesti aiheutuviin yhteisvaikutuksiin nyt arvioitavan hankkeen kanssa. Hankkeen lupakäsittelyissä tulee ottaa huomioon tuleva ja alueen ympäristön topografia sekä tehtävien meluntorjuntatoimenpiteiden vaikutus YVA-selostusta tarkemmin.

Seuranta

Selostuksessa esitetty tarkkailu pintavesille on riittämätön. Pintavesien tarkkailu kuitenkin käsitellään tarkemmin ympäristölupavaiheessa.

Pohjavesien tarkkailu on oikeansuuntaista, ja mm. analyysivalikoima on riittävä. Myöhemmissä lupakäsittelyissä on kiinnitettävä huomiota siihen, että seurantapisteet ovat edustavia ja toimivia. Alueen eteläosaan tulee tehdä uusi seurantapiste.

Tärinän osalta Uudenmaan ympäristökeskus suosittelee, että lupapäätöksissä annettaisiin suurimmat sallitut arvot pystysuoralle heilahdusnopeudelle tai -kiihtyvyydelle ja harkittaisiin värinämittausten ja rakennuskatselmusten tarve ja laajuus.

Muilta osin esitetty seuranta vaikuttaa riittävältä. Seurannan yksityiskohdat päätetään kuitenkin lupakäsittelyissä. Uudenmaan ympäristökeskuksen mielestä hankkeen myöhemmissä lupakäsittelyvaiheissa alueelle tulisi laatia YVA-selostuksessa tehdyn ympäristövaikutusten seurantaehdotuksen

pohjalta yksityiskohtaisempi, eri toiminnanharjoittajien vaikutukset huomioon ottava yhteistarkkailuohjelma.

Raportointi ja osallistuminen

Arviointiselostuksen rakenne on selkeä ja selostuksesta saa riittävän kuvan hankkeesta. Selostus on laadittu suomen kielellä. Ruotsiksi on laadittu ympäristövaikutusten arvioinnin yhteenvedo, josta ilmenee arvioinnin keskeinen sisältö. Kuva- ja taulukkoaineisto on esitetty kummallakin kielellä.

Arviointimenettelyn aikana on järjestetty yleisötilaisuudet sekä arviointiohjelman että arviointiselostuksen nähtävilläolon aikana.

Arviointiselostuksen riittävyys ja yhteenvedo

Arviointiselostus on käsitelty YVA-lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Arviointiselostus kattaa YVA-asetuksessa mainitut sisältövaatimukset.

Tarvittavat lisäselvitykset

Hankkeen jatkovalmistelussa on osana lupahakemuksien valmistelua otettava huomioon edellä esitetyt lisäselvitystarpeet

5. LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Lähetämme yhteysviranomaisen lausunnon tiedoksi lausunnonantajille ja niille mielipiteenesittäjille, jotka ovat ilmoittaneet osoitetietonsa. Lausunto on nähtävillä internetsivuilla osoitteessa: www.ymparisto.fi/uus.

Lähetämme kopiot arviointiselostuksesta saamistamme lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle. Alkuperäiset asiakirjat säilytetään Uudenmaan ympäristökeskuksessa.

Lausunnon valmisteluun ovat osallistuneet hydrogeologi Timo Kinnunen, suunnittelija Viliina Evokari, ylitarkastaja Sirpa Penttilä, ylitarkastaja Hannu Airola ja ylitarkastaja Jussi Heinämies.

Johtaja

Marketta Virta

Apulaisjohtaja

Rolf Nyström

LIITTEET

Maksun määräytyminen ja muutoksen haku

TIEDOKSI

Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus (lausunto + 2 kpl arviointiselostuksia)
Alueelliset ympäristökeskukset
Lausunnon antajat
Muistuttajat

Liite Uudenmaan ympäristökeskuksen antamaan lausuntoon

MAKSUN MÄÄRÄYTYMINEN JA MUUTOKSENHAKU

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §

Laki valtion maksuperustelain 1 ja 8 §:n muuttamisesta

Ympäristöministeriön päätös alueellisen ympäristökeskuksen maksullisista suoritteista (1387/2006)

Maksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ympäristökeskuksesta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä.